

UNIVERSITETET I OSLO

DET JURIDISKE FAKULTET

Barne- og likestillingsdepartementet

Postboks 8036 dep

0030 Oslo

Dato: 6. november 2009

Deres ref.: 200902808/AAF

Vår ref.: 0911810

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode:	410.0
Dato:	12.11.2009
Saksnr:	200902808 -050

Norsk senter for menneskerettigheter

P.b. 6706 St. Olavs plass

NO-0130 Oslo

Cort Adelers gate 30

Telefon: +47 22 84 20 01

Telefaks: +47 22 84 20 02

E-post: info@nchr.uio.no

Nettadresse: www.humanrights.uio.no

Høring - barn som kan være ofre for menneskehandel - adgang til midlertidig plassering uten samtykke på institusjon for beskyttelse og omsorg

Vi viser til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev 7. juli 2009 om forslag om ny bestemmelse i barnevernloven som åpner for midlertidig plassering av barn på institusjon uten samtykke når det er fare for utnyttelse av barnet til menneskehandel.

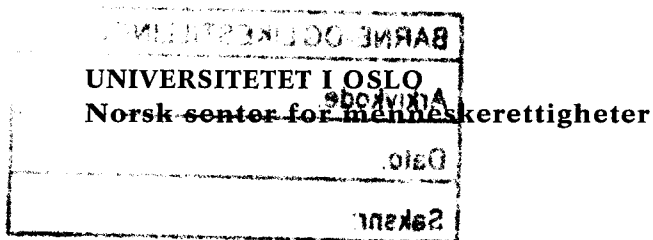
Norsk senter for menneskerettigheter (SMR) er Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (jfr. kgl. res. av 21. september 2001), og er ved dette gitt en særskilt rolle for å overvåke at de internasjonalt vedtatte menneskerettighetsnormer respekteres og oppfylles av norske myndigheter. Utarbeidelse av høringsuttalelser ved myndighetsinitiativer av betydning for menneskerettighetenes stilling i Norge er et sentralt ledd i senterets virksomhet som nasjonal institusjon.

Senter for menneskerettigheter støtter forslaget om å innføre en egen hjemmel for plassering av barn på institusjon uten samtykke når det er fare for utnyttelse av barnet til menneskehandel. SMR slutter seg til departementets vurdering av at det er uheldig å benytte de eksisterende hjemler som passer dårlig på denne type situasjoner.

Som påpekt av departementet er det snakk om inngripende tiltak som, for å unngå å komme i strid med sentrale menneskerettigheter, må benyttes med varsomhet. SMR er på denne bakgrunn enig i at det settes strenge vilkår for når plassering uten samtykke og de foreslåtte beskyttelsestiltak kan iverksettes og at de utelukkende skal kunne benyttes når barnet ikke kan beskyttes med mindre inngripende tiltak og tvangsplassering anses å være til barnets beste.

Senter for menneskerettigheter stiller spørsmål ved om det er ønskelig og nødvendig at det fastsettes i lovteksten at vedtak om plassering bare kan treffes dersom *politiet* finner at det foreligger en nærliggende og alvorlig fare for at barnet kan bli utnyttet til menneskehandel og at plassering er nødvendig for å beskytte barnet, jf. utkastet til § 4-29 annet ledd. Vi er enig i at det bør innhentes uttalelse fra politiet, og at denne som regel vil veie tungt i en vurdering av om plassering er nødvendig, men anser at det kan være uheldig at loven stenger for at plassering i særlige tilfeller også kan finne sted uten en slik vurdering. Vi ber departementet vurdere om lovteksten kan omformuleres på dette punktet.

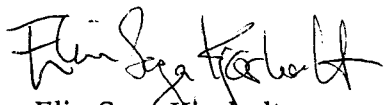
På samme måte er vi usikre på om det er hensiktsmessig at det fastsettes i loven at vedtaket begrenses til å kunne gjelde plassering på institusjon, og at andre plasseringsalternativer utelukkes. Senter for menneskerettigheter er enig med departementet i at det i mange tilfeller vil være nødvendig å benytte institusjon for å oppnå formålet om å beskytte barna,

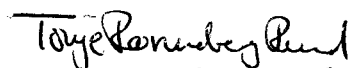

men anser det uheldig at lovteksten uttrykkelig stenger for andre muligheter, der hvor disse vil kunne gi tilstrekkelig beskyttelse. Hovedreglene om barnets beste og å benytte det minst inngripende tiltak bør også her være de prinsipielle utgangspunktene.

Senter for menneskerettigheter ber også departementet vurdere om hensynet til stabilitet for barna tilsier at vedtaket bør prøves for eksempel hver sjette uke, og ikke hver fjerde. Senter for menneskerettigheter er enig i at kravet til å ivareta barnas rettssikkerhet når det gjelder et så inngripende vedtak tilsier hyppig prøving av om vilkårene er oppfylt, men at dette må veies opp mot barnas behov for stabilitet. Alternativt kan det vurderes en ordning med prøving hver sjette uke, men med mulighet til ny vurdering tidligere dersom forholdene tilsier det.

Med hilsen

Elin Saga Kjørholt
Leder Nasjonal institusjon

Tonje Rønneberg Ruud
Juridisk rådgiver